

Moderaternas luftslott

Bostad först för Stockholms 3000 hemlösa, bidde en tummetott. MP vill öka takten och se fast bostad som en mänsklig rättighet.

Text: Stefan Nilsson (MP) | [Prenumerera](#) | Debatt i [SocialPolitik nr 1 2010](#)

I senaste numret av [Socialpolitik \(4/2009\)](#) uttalar sig moderaterna i Stockholm positivt om så kallat Housing First. Stockholms socialborgarråd **Ulf Kristersson** (M) har under hösten gjort ett utspel om att Housing First ska prövas för stadens ungefär 3 000 hemlösa.

Tyvärr är det i realiteten bara ett luftslott utan innehåll. Grunden i den forskning han säger sig lyfta fram förbises. Satsningen innebär bara tio lägenheter som ska erbjudas till "motiverade hemlösa". Genom det kravet på "motivation" kidnappas även här individens rätt till bostad.

Hemlösheten är ett bostadspolitiskt problem och rätten till bostad kan aldrig villkoras mot krav på motivation.

Internationell forskning och aktuell forskning från Socialhögskolan i Lund lyfter fram modellen *Fast bostad först* mot hemlöshet. Den utgår från individens rättigheter och vänder upp och ner på hur arbetet bedrivs i dag. Likt mat, kläder och utbildning ska bostad ses som en grundläggande mänsklig rättighet.

I stället för att kidnappa individens rätt till boende och använda den som en morot för prestation, så föreslås att först ska ett tryggt, eget boende säkras. Inte förrän bostadsproblematiken är löst blir insatser i form av stöd och vård effektiva.

Det nuvarande systemet med krav och prestation kopplat till morötter i en boendetrappa (försökslägenheter och

biståndsbedömningar med korta mellanrum) kränker individens rätt till bostad. Dessutom är det dyrt och bevisat ineffektivt. I stället för att lösa utanförskapet så fastnar människor i hemlöshet.

Miljöpartiet driver konkreta förslag som tar sin utgångspunkt i individens rättigheter och forskningens innehåll. Vi vill att Stockholm ökar takten i byggandet av små lägenheter. Vid markanvisningar för byggande ska staden kräva att en viss del av bostäderna avsätts till hemlösa. I samarbete med hyresvärdar ska tillgången till bostäder säkerställas. Förstahandskontrakt erbjuds dem som av egen kraft inte kommer in på bostadsmarknaden.

Om samarbetet med hyresvärdarna inte ger de bostäder som krävs så måste staden ta nästa steg och skapa en ny organisation (exempelvis ett bolag) med uppdrag att säkerställa det antal lägenheter som behövs. Avgörande är att det är vanliga lägenheter i det ordinarie bostadsbeståndet, inte kategoriboende eller segregerat boende.

Majoriteten av de hemlösa har, tvärtom emot vad många tror, inte allvarliga sociala problem, men har ofta haft en kris i livet som orsakat hemlösheten. En mindre del – ungefär en femtedel – har allvarliga problem med missbruk eller psykisk sjukdom och är ofta "uteliggare". I båda fallen är en fast bostad avgörande; för den förstnämnda gruppen för att kunna behålla arbete och sociala kontakter och för de med större problem för att kunna arbeta med dessa.

Om visionen om ett samhälle utan hemlöshet ska kunna förverkligas måste vi tänka nytt. Vi behöver överge modellerna med boendetrappor och se en fast bostad som en mänsklig rättighet, inte någon som man ska kvalificera sig för.

stefan.nilsson[at]stockholm.se

Stefan Nilsson

Gruppledare (MP)

Stockholms stad